

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет романської філології і перекладу

Кафедра іспанської та французької філології

Курсова робота з філології

на тему: «АРГОТИЗМИ У СУЧАСНІЙ ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ»

Допущено до захисту
« ___ » _____ 2023 року

Студента групи МЛф 07-20
факультету романської філології
і перекладу
денної форми навчання,
освітньо-професійної програми
Французька мова і література, друга
іноземна мова, переклад _____
за спеціальністю 035 Філологія
Лепій Тетяни Олексіївни

Завідувач кафедри
іспанської та французької
філології

_____ **Залеснова О. В.**
(підпис) (ПІБ)

Науковий керівник:
кандидат філологічних наук, доцент
кафедри іспанської та французької філології
Кромбет Ольга Володимирівна
(науковий ступінь, вчене звання, ПІБ)

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

КИЇВ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
Розділ 1 СУТНІСТЬ ТА ФУНКЦІЇ АРГО У ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ.....	5
1.1 Поява та еволюціям арго у французькій мові.....	5
1.2 Функції французького арго	10
1.3 Тематична різноманітність французьких арготизмів	12
Розділ 2 ШЛЯХИ УТВОРЕННЯ АРГОТИЗМІВ В СУЧАСНІЙ ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ	20
2.1 Морфологічний спосіб утворення	20
2.2 Семантичний спосіб утворення	29
2.3 Іноземні запозичення	33
ВИСНОВКИ.....	40
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	42
ДОДАТКИ.....	44

ВСТУП

Актуальність обраної теми полягає в тому, що арго – особлива форма мови, яку дуже важко вивчати, незважаючи на її об'єктивне існування, з огляду на те, що арго є не сталим у часі, а рухомим і мінливим. Сьогодні коли в появі нових слів величезну роль відіграють засоби масової інформації: телебачення, радіомовлення, преса, жаргон тіснить респектабельну мову і завдяки масовій культурі накладає відміток на мову всієї нації. Якщо враховувати той факт, що мова і культура – явища взаємопов'язані, то можна висунути припущення, що, вивчаючи арго, люди залучаються до культури або субкультури отчуючих, що є істотним чинником підвищення інтересу до досліджуваної мови.

Арготизми є предметом дослідження лінгвістики, соціолінгвістики, а також сучасних наук – соціолектики та жаргонології. Лексика обмеженого вживання була предметом наукових пошуків таких зарубіжних і вітчизняних вчених, як В. М. Телія, А. Швейцера, І. Р. Гальперіна та Л. О. Ставицької. Для лінгвістів та соціологів зараз характерний підвищений інтерес до вивчення молодіжного та комп'ютерного сленгу (С. А. Мартос, П. М. Грабовий, С. В. Пиркало, І. І. Щур).

Отже, актуальність дослідження зумовлена активним проникненням субстандартної лексики у нормовану мову, а також тим, що формування арготичної/ лексики є одним із шляхів поповнення лексичного складу мови. Необхідність вивчення джерел походження арготизмів, семантичних процесів та класифікації даної лексики потребує самостійного та окремого вивчення.

Об'єктом дослідження є арготизми як частина загального сленгу французької мови. Предметом дослідження є основні властивості і джерела, характерні для французького арго.

Метою роботи виступає вивчення арготизмів ц сцчвсній французькій мові.

Виходячи з поставленої мети та теми роботи виникають наступні задачі:

- дослідити появу та еволюцію арго у французькій мові;
- розглянути функції французького арго;
- вивчити тематичну різноманітність французьких арготизмів;
- визначити шляхи утворення арготизмів в сучасній французькій мові.

У роботі використовувалися такі методи дослідження: теоретичний; описовий; історичний метод.

Робота складається зі вступу двох розділів, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. СУТНІСТЬ ТА ФУНКЦІЇ АРГО У ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ

1.1 Поява та еволюціям арго у французькій мові

"Поява та розвитку різних французьких арго представляє найцікавіше явище у лінгвістиці, яке має, можливо, собі рівного в жодному іншому мові" [3, с.56].

У мовознавстві існує різне розуміння феномена "арго".

"Загальноприйнято, що арго є соціальним діалектом, різновидом мови, що вживається декласованими елементами суспільства: професійними злодіями, жебраками, тобто маргінальними представниками суспільства" [7, с. 16].

Розглянемо історію виникнення французького Арго. Спочатку словом "арго" називали спільність жебраків, волоцюг, жебраків, потім цей термін став позначати мову декласованих елементів. У XV столітті Арго знайшло відображення в баладах Ф. Війона.

Лексема арго (argot) є спотвореним французьким ergot, що означає "шпора півня", так званий символ злодіїв. Французькі злочинці носили на поясі цю частину півнячої лапки для впізнавання "своїх" [4, с. 120].

Мова арго розвивалася переважно у замкнутих колах, чому сприяло кочове життя. Найбільш помітними мовними особливостями арго є перетворення або заміна загальнонародних слів, прискорення змін, надмірне прагнення нововведень, що призводять до систематичних спотворень, і, нарешті, формування іронічного компонента.

Виникнення та розвитку арго пояснюється історичними подіями. Епоха розкладання феодалізму характеризується масовим зубожінням населення, загострюється соціальна обстановка і, отже, з'являються численні нелегітимні об'єднання декласованих елементів, що призводить у свою чергу до зародження та

розвитку умовних мов. У зв'язку зі Сторічною війною у Європі відбувається руйнування селян, які стають декласованими елементами суспільства. Голод і злидні змушують цих людей об'єднуватись і вести підпільні дії, розбійні напади загалом дії, що суперечать державним законам.

Через війну виникнення організацій декласованих виникає необхідність у спеціальних знаках обміну інформацією, зрозумілих лише присвячених. Декласовані елементи всіляко прагнули до мовного відокремлення від решти суспільства, тому криптолічна функція була основною для Арго [3, с. 55]. У цей період арго говорять значні маси населення. Це не лише злодійські клани, а й військові об'єднання, торговці, ремісники. Е.М. Берегівська зазначає, що більшість французів все ж таки сприймала арго як "щось чуже або навіть вороже" [3, с. 55].

З часом з'являлися і відмирили різні види арго, а кінці ХІХ століття становище їх у мовної ситуації мови у Франції змінилося. Арго втрачає свою функцію секретної мови, яка необхідна для спілкування у певній соціальній групі, вона стає складовою лексику французів [14, с. 16]. Так, французьке арго перестало бути показником маргінальних верств населення; змінюється значення даного терміна, а також сфера вживання та ставлення до арготичної лексики.

Е. М. Берегівська говорить про те, що згодом французьке арго перестало відчуватися як щось вороже. Відбувається диференціація та нейтралізація цього явища. "Арго декласованих, зливаючись із просторіччям та фамільярною лексикою, утворило якийсь конгломерат, який один із найбільших дослідників французького арго Л. Сенан назвав « argot parisien [3, с. 55].

Однак Анрі Бош стверджує, що не слід змішувати просторіччя і арго. Під французьким арго він розуміє таємну мову замкнутих соціальних груп і виділяє різні соціальні та професійні арго [8, с. 24].

Термін французьке арго трактується по-різному, але французькі лінгвісти загалом визначають арго як "мова певної соціальної групи". Так, за визначенням

Гастона Ено, "арго – це сукупність нетермінологічних слів, які подобаються певної соціальної групи" [13, с. 5].

Д. Франсуа-Жежер вживає термін "загальне арго" (*argot commun*), який позначає арготичну лексику, що проникає в усне мовлення у ситуації неофіційного спілкування, представників різних верств населення [3, с. 55]. Д. Франсуа-Жежер зазначає, що "це загальне арго додає до загальнонаціональної мови ще один реєстр фамільярного звучання, і ми дуже сумніваємося, що існує хоч один франкофон, 1) який не вживав якесь із цих слів, нехай навіть позначаючи інтонацією лапки, 2) який знає всіх цих слів" [13, с. 33].

Л.-Ж. Кальве пропонує термін "сучасне арго" (*argot modern*) – мова, яка не є таємною, це скоріше один із елементів манери говорити. Сучасне арго використовують люди, які мають відношення до декласованих елементів. Його використовують, щоб "слідувати моді на арготичні слова", а також щоб "підтримувати дистанцію між певною групою та її наслідувачами" [9, с. 32]. Сьогодні арго поширений радіо, телебаченні, мову арго активно використовує реклама [9, с.32]. Це з соціолінгвістичними чинниками – з недостатнім розвитком суспільства, різними соціальними і політичними змінами, і навіть з мовними – закон економії мовних засобів, переосмислення значення мовних одиниць і нових значень. Необхідно відзначити інтернаціоналізацію мови, яка полягає у використанні єдиних лексичних одиниць у економічній та політичній сферах.

Незважаючи на широке поширення арго у французькій розмовній мові, багато французьких лінгвістів висловлюють думку про те, що французьке арго зберегло свою криптичну функцію. П. Гіро зазначає, що "суспільство продовжує створювати таємні слова, але віддаючи більшу перевагу кодованим формам. Неточно говорити, що арго більше немає" [15, с. 25]. На думку Ф. Карадек, французьке арго є "штучною мовою, в якій слова створені для того, щоб вона залишалася незрозумілою для непосвячених" [11, с. 10].

Арготизм є частиною живої французької мови, і багато хто вживає їх лише з ігрового інтересу, під впливом моди. Словник арго постійно поповнюється, оскільки створення слів є йому необхідністю [11, с.11].

Феномен французького Арго представляє великий інтерес для лінгвістів. Доказом цього є створення Центру арготології при Сорбонні у 1986 році. Науковий керівник центру Д. Франсуа-Жежер говорить про арго як мовний феномен сучасної Франції, незважаючи на те, що він є "вторинним" по відношенню до загальноновживаної французької мови.

Словник арго дуже рухливий, слова з'являються, зникають, відроджуються у новому значенні, перекирчуються. За п'ять-десять років інвентар арго оновлюється майже повністю, причому його стилістична впізнаваність (маркованість) залишається незмінною.

А. Доза свідчить, що арго – найбільш просунута і передова частина мови [12, с. 194]. Жан Рішпен зазначає, що арго – це "живий організм, арго переважно, нестабільний" [6, с.180].

У сучасних наукових публікаціях та в пресі, що обговорює тенденції розвитку мови у Франції, вживаються терміни "нова французька" (« le nouveau français ») та "молодіжна французька" (« le français des jeunes »), які виступають як синонімічні назви мови молодого покоління . Така мова характеризується граматичними відхиленнями від норми, вживанням арготизмів та численними новими словами, створеними з метою приховування інформації [4, с. 123].

Е.М. Берегівська зазначає, що арго – це "не шкідливий паразитичний наріст на тілі мови, який "висушує, забруднює та вульгаризує усне мовлення" того, хто ним користується, а органічна і певною мірою, мабуть, необхідна частина цієї системи". Вона дуже цікава для лінгвіста: це та лабораторія, в якій всі процеси, властиві природній мові, відбуваються набагато швидше, оскільки не стримуються тиском

норми [2, с. 40]. Ставлення до французького арго поступово змінюється, відбувається підвищення його статусу у свідомості французів. Про це свідчить низка фактів.

1. Розширення обсягу значення та анобілізація терміна "арго" (argot). Спочатку арго було мовою декласованих елементів, а сьогодні у словнику Ларусса арго виступає як "сукупність певних слів, прийнятих відокремленою замкнутою соціальною групою, яка хоче відрізнятись та/або захиститися від решти суспільства".

2. Зміщення послідів arg, por і fam у різних авторитетних словниках французької мови. Межі між цими мовними стратами, яким властива ненормативність, стають хиткішими. Приблизно у 50 % випадків посліди не збігаються: слово, яке один словник відносить до арготизму, інші кваліфікують як просторічне чи фамільярне.

3. Просування арго в нові соціолінгвістичні простори. Це проявляється у лексикографічній практиці, а й у формуванні термінології. Так з'являються нові терміни, наприклад argotologie – найменування наукової дисципліни, що вивчає арго, argotologue – дослідник, який займається арго, argolâtres та argotophobes, терміни Ж.-П. Гудайє, якими він позначає любителів арго та його противників.

4. Відродження старих арго « javanais » та « verlan ». Вони активізуються у шкільному середовищі, можна сказати, "переживають другу молодість".

5. Поширення експансії французького арго на книжкове мовлення. Опитування показали, що більшість французьких читачів чудово розуміють арготизми без пояснень.

6. Поява арготизмів у текстах, адресованих дітям.

7. Використання арго у рекламі. Французькі фахівці з реклами впевнені, що арготизми можуть спричинити лише позитивні емоції.

8. Наявність експліцитної оцінки. Поступово арготизується навіть викладання французької як іноземної [3, с. 63].

В даний час відзначається розмитість кордонів між зниженими регістрами мови: просторовим, фамільярним та арготичним. Спостерігається тенденція не розмежовувати дані регістри мови у авторитетних словниках французької.

Отже, французьке арго зародилося як мова маргінальних представників суспільства. Поступово статус арго змінився: з мови декласованих елементів вона перетворилася на мову соціальної групи, яка обирає певну манеру говорити.

У цій роботі, слідом за Д. Франсуа-Жежер, під французьким арго розуміємо арготичну лексику (лексика окремих обмежених груп, зрозуміла лише тим людям, які входять до цих груп), яка проникає в усне мовлення в ситуації неофіційного спілкування, представників різних верств населення. Вважаємо, що основною функцією французького арго залишається криптична функція, оскільки французьке арго функціонує у соціальній групі відособлення з інших членів суспільства. Цей факт зумовлює динамічну природу французького арго – безперервне створення нових, раніше невідомих арготизмів.

Французьке арго стало невід'ємним елементом французької розмовної мови, про це свідчать поширення арго на книжкову мову, використання арготизмів у рекламі, а також у текстах, адресованих дітям. Отже, ставлення до Арго у французькій мові змінилося.

1.2 Функції французького арго

Французьке арго виникли як секретна мова, що служить для відокремлення соціальної групи від решти суспільства. Отже, однією з основних функцій французького Арго є криптична функція.

Криптична функція мови передбачає існування лінгвістичних форм, що маскують сенс. Таким чином, у відповідь на потребу в таємності, неясності, на основі

загальної мови створюються спеціальні мови, які забезпечують спілкування в обмеженій групі.

М.А. Грачов говорить про конспіративну функцію, коли арговикористовується для приховування намірів, задумів, дій [4, с. 14].

У лінгвістиці існує думка, що люди прагнуть приховати свої задуми та дії від представників чужих верств населення, які можуть їх підслухати, і саме тому вони використовують арго. Це уявлення, який завжди є фактом спостереження, а скоріше колишнє абстрактної спробою тлумачення арго, мало, тим щонайменше, незаперечні переваги і дожило у тому чи іншого прихованої і пом'якшеної формі до нашого часу. При цьому ціла низка фактів мовної дійсності отримала свій дозвіл: строга соціальна обмеженість і замкнутість кола арготуючих, їх корпоративність, дійсна необхідність "засекречувати" деякі сторони своєї діяльності, факт постійного оновлення словника арго тощо.

Д. Франсуа-Жежер зазначає, що спочатку французьке арго справді служило приховування певних дій і намірів. Певною мірою це так і в наш час. Як тільки значення одних арготизмів стають відомими широкої аудиторії, їм на зміну приходять нові. Так, криптична функція супроводжується функцією ігрової (людської). Арго стає своєрідною грою, а говорити на ньому – значить бути співучасником цієї гри. Часто арготизми використовуються через бажання слідувати моді.

Французьке арго є закритою формою, відмежованою від загальноновживаної лексики. Різких меж між окремими пластами субстандартної лексики (фамільярною мовою, просторіччям, арго) не існує. Французьке арго є динамічним мовним явищем, що постійно розвивається, з'являються нові арготизми, що приходять на зміну "старим", загальновідомим, деякі слова відроджуються в новому, раніше не відомому значенні. Зазначимо, що у першу чергу, динамічні явища проявляються у мові, пізніше, коли ці явища стають частотними, вони відбиваються у мові.

У аргое велика кількість слів і фразеологізмів, які використовуються для позначення тих явищ і предметів, для яких немає еквівалентів у літературній мові. Так, Арго виконує номінативну функцію [4, с. 15].

Більшість слів в арго має яскраво виражене емоційно-експресивне забарвлення. У разі йдеться про емоційно-виразної функції. В.Д. Бондалетов говорить про стилістично знижену, вульгарну мову, з негативними конотаціями [4, с. 16]. Використання французьких арготизмів робить мова емоційніше, експресивніше, що дозволяє точніше висловити свої емоції і почуття. У разі йдеться як про позитивне забарвлення, так і про негативне.

Хоча існує думка про те, що емоційно-експресивна сторона арго якісно бідна, неглибока і одноманітна. Емоції в арго пов'язані з оцінками, яких там лише дві – позитивна та негативна. Інших оцінок та якостей, якими сповнена життя та літературна мова, арго/жаргон не знає.

Проте, є й ряд слів, які досить виразні, дотепні. Вони чітко відображають предмети та явища навколишньої дійсності. Наприклад, алгеброїд – "вчитель математики", апендикс – "місце, де курять", американський ховрах – "людина, модно одягнена", анчоус – "людина маленького зросту".

Отже, французьке арго сприймається як мова обмежених соціальних груп. Основною функцією французького арго є криптична (секретна) функція, що полягає у прихованні інформації. Також, арго властиві ігрова (людична) функція, що забезпечує вживання арго/жаргону з метою мовного відокремлення, номінативна функція, що полягає у позначенні явищ та предметів, що не мають аналогів у літературній мові, а також емоційно-виразна функція.

1.3 Тематична різноманітність французьких арготизмів

У тематичній типології французьких арготизмів представлені такі тематичні групи, які генетично сягають таких, як поліномінанти, артефакти, їжа, тварини, рослини тощо.

Поліномінанти у цій дослідницькій роботі позначають різні абстрактні поняття, і навіть предмети різних сфер життєдіяльності людини, освічені з урахуванням асоціацій. Спостерігається перехід абстрактного значення, що лежить в основі лексичної чи фразеологічної одиниці, у конкретне та навпаки.

О.С. Ахманова визначає поняття "асоціація" як "об'єднання мовних одиниць за формальною чи логіко-семантичною ознакою" [1, с. 58]. У психологічному словнику "асоціація" є "зв'язок двох уявлень чи образів, які виникають при згадці одного з них у психології, між психічними явищами, при якій сприйняття одного з них тягне за собою появу іншого" [4, с. 62].

У цю тематичну групу входять лексичні та фразеологічні одиниці, що номінують різні явища та предмети, об'єднані за формально-психологічною основою – всі вони є асоціативними одиницями. Явища та предмети знаходяться в асоціативному зв'язку з іншими явищами та предметами за формою, подібністю (зовнішнього та внутрішнього), кольором, матеріалом, образом, функціонування тощо.

Французькі арготизми, що виникли на основі тематичної групи "Поліномінанти" в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Французькі арготизми, що виникли на основі тематичної групи
"Поліномінанти"

Арго	Буквальний переклад	Переклад	Пояснення
un allumé	allumer – запалювати	божевільній божевільній	подібність за образом: запалювати світло – розумові процеси, що раптово відбуваються у людини з психічними відхиленнями внаслідок будь-яких дій, у тому числі, осяяння

allumer	allumer – запалювати	приваблювати, кокетувати	подібність за образом: запалювати світло – показувати себе з кращих сторін, роблячи будь-які дії
un battant	battre – бити	серце	подібність заснована на функціонуванні: бити будь-кого – биття серця
une cellule	клітина, комірка	кімната	подібність за формою: клітина є обмеженим ґратами простір; кімната – обмежений стінами простір
des craquants	craquer – тріщати, хрумтіти	гроші	подібність заснована на характерному звуку, який видають гроші, якщо їх зминати – хрускіт
déguster	дегустувати, пробувати	отримати, клопотати	схожість за образом: спробувати у значенні продегустувати, або спробувати – нарватися на неприємність, клопотатися
dépouiller	звільняти	грабувати	подібність за образом: грабувати – звільнити приміщення від речей
des lucarnes	une lucarne – слухове вікно	очі	подібність заснована на функціонуванні: очі потрібні для візуального сприйняття зовнішнього світу, вікно дозволяє бачити об'єкти
un macaroni	макарони	італієць	подібність до образу: Італія асоціюється з макаронами – пастою, оскільки паста є традиційною італійською стравою
une musique	музика	шантаж	подібність до образу: людина слухає музику, також слухає шантаж, без заперечень
un pare-brise	лобове скло	окуляри	подібність заснована на матеріалі, з якого виготовлені предмети: скло
un pare-chocs	бампер	груди	подібність заснована на формі: бампер знаходиться в передній частині машини, представляє опуклу частину, жіночі груди знаходяться спереду, є опуклою частиною
une péréée	лялька	жінка, подруга	подібність до образу: красива жінка
une tard	tard – пізно	ніч	подібність до образу: ніч – пізно, темно

Французькі арготизми, що виникли на основі тематичної групи "Артефакти" подані в табл. 1.2.

Французькі арготизми, що виникли на основі тематичної групи "Артефакти"

Арго	Буквальний переклад	Переклад
une armoire à glace	дзеркальна шафа	кругле та симпатичне обличчя
une balle	букв.: м'яч	голова
une bobine	катушка	голова
une canne	тростина, палиця	нога
une cloche	дзвін	дурень
un loto	лото	око

Тематична група "Їжа" представлена словами, що позначають назви продуктів харчування, овочів, фруктів тощо. Їжа є необхідною для життєдіяльності людини. Внаслідок цього, назви продуктів харчування часто використовуються у французькому арго.

Французькі арготизми, що виникли на основі тематичної групи "Їжа" подані в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Французькі арготизми, що виникли на основі тематичної групи "Їжа"

Арго	Буквальний переклад	Переклад
un ananas	дзеркальна шафа ананас	груди
une banane	банан	дурень
un blé	зерно	гроші
une cerise	вишня	1) голова; 2) невдача;
un chou	капуста	голова
un coco	кокос	1) пальне, бензин; 2) людина, одурманена наркотиком
une farine	мука	героїн, кокаїн
une fraise	полуниця	голова
une huile	олія	гроші
un mélo > un melon	диня	1) голова; 2) голова
une orange	апельсин	маленькі груди
une oseille	щавель	гроші
une patate	картопля	десять тисяч (франків)
une poire	груша	1) обличчя; 2) простофіля

une pomme	яблуко	1) голова; 2) особа
une prune	слива	удар
un radis	редиска	гроші
une salade	салат	нісенітниця, дурість
une tomate	помідор	червоний ніс
une viande	м'ясо	людське тіло

Наведемо приклади функціонування даних арготизмів:

« C'est le mec qu'on appelle la cerise sur le ghetto » – "Це чоловік, якого називають головою у вузьких колах".

У цьому прикладі автор пісні використовує арготизм « une cerise », що означає "башка", буквально « une cerise » перекладається як "вишня". Зазначимо співвідношення « une cerise » (букв: вишня) – "башка" за формою. Автор використовує арготизм « une cerise » для надання іронічно-зниженої оцінки, називаючи людину – "башкою". Ми припускаємо, що в даному випадку йдеться про розумну людину.

Поширення у французькому арго слів, що позначають назви тварин, пояснюється історичними причинами: з часів людства тварини грали величезну роль життя людей. Французькі арготизми, що виникли на основі тематичної групи "Тварини" подані в табл. 1.4.

Таблиця 1.4

Французькі арготизми, що виникли на основі тематичної групи "Тварини"

Арго	Буквальний переклад	Переклад
un blaireau	борсук	1) зубрила; 2) дурень
une caille	перепілк	Жінка
un cafard	тарган	Ябеда
un canard	качка	1) поцілунок; 2) газета
un hamster	хом'як	хлопець, чоловік
une gazelle	газель	дівчина, жінка
une langouste	лангуст	жінка, коханка
une panthère	пантера	Дружина
une poule	курка	Жінка

une souris	миша	Жінка
un rat	щур	скуповець

У тематичну групу "Соматизми" входять лексичні одиниці, що позначають назву частин тіла людини та тварин:

- un bec (букв.: дзьоб) – рот;
- une échasse – нога;
- une foufoune – 1) жіночий статевий орган; 2) сідниці;
- un nibard – груди;
- un pif – ніс;
- des poumons (букв.: легені) – жіночі груди;
- une rate (букв.: селезінка) – дівчина, жінка;
- un ratiche – зуб;
- des ripatons – ноги;
- des zozores – вуха.

Поширення слів, що позначають національності, пов'язане, з погляду, з розвитком торгово-економічних відносин із різними країнами світу, і навіть із розвитком глобальної мережі Інтернет.

Французькі арготизми, що виникли на основі тематичної групи "Національності":

- un amerloque – Американець;
- un amerlo – Американець;
- un amerluche – Американець;
- un anglische – Англієць;
- un arbi – Араб;
- un arménoche - Вірменин;
- un espago – Іспанець;
- un espanche – Іспанець;
- un ricain – Американець.

У цій групі представлені французькі арготизми, утворені за допомогою суфіксів, властивих арго (*un amerluche, un arménoche, un espanche* та ін.).

Слова, що позначають найвищу міру чогось, надають емоційного забарвлення висловлюванню, роблять мова експресивною. Сема "дуже, понад" є сьомою експресивності.

Французькі арготизми, що виникли на основі тематичної групи "Слова, що позначають найвищу міру чогось":

- *extra* – відмінний, класний;
- *hyper* – 1) дуже; 2) добре;
- *hyperbien* – дуже добре.

Наведемо приклади функціонування даних французьких арготизмів:

« *Y a des pères nuls et des mères extra, або dix mères ne valent pas un père* » – "Є нікчемні батьки та відмінні матері, або десять матерів не варті одного батька".

У наведеному прикладі використовується французький арготизм « *extra* », який має значення "відмінний, класний". Дана лексична одиниця використана для надання експресивного забарвлення виразу, де йдеться про "нікчемних батьках" та "відмінних матерях".

Наведемо аналогічні ілюстрації арготизмів:

« *Y a des pères hyper forts et des mères qui positivent* » (*Grand Corps Malade, « Pères et Mères », 2008*) – "Є дуже сильні батьки та матері позитивні".

У тематичній групі "Установи, приміщення" подано слова, що позначають назви приміщень, установ. Перехід цих слів у французьке арго обумовлений повсякденним життям людини, її проведенням часу та видом діяльності. Певну частину часу людина проводить на роботі, вдома, у навчальних закладах.

Французькі арготизми, що виникли на основі тематичної групи "Установи, приміщення":

- *une case* (букв.: бункер, камера) – будинок;

- une école (букв.: хлів) – школа;
- une sorbonne (букв.: Сорбонна) – голова;
- une usine (букв.: завод) – середній навчальний заклад (колеж чи ліцей).

Флористична тематична група включає назви рослин та їх частин:

- une herbe (букв. трава) – 1) наркотик; 2) тютюн.

Тематична група "Речовини" включає назви різних речовин. Група не є поширеною.

Французькі арготизми, що виникли на основі тематичної групи "Речовини":

- un acide (букв.: кислота) – наркотик;
- une neige (букв.: сніг) – кокаїн;
- une poudre (букв.: порошок, пудра) – героїн, кокаїн.

У тематичній групі "Історичні особистості" представлені імена відомих королів та королів, президентів, письменників. Вони символи певних історичних подій у французькій культурі.

Французькі арготизми, що виникли на основі тематичної групи "Історичні особистості":

- Elisabeth – англійська мова (предмет) (Єлизавета I – королева Англії);
- Henri IV – історія (предмет) (Генріх IV – король Франції);
- Mitterand – французька мова (предмет) (Ф. Міттеран – 21 президент Французької республіки).

У французькому арго були виявлені приклади багатозначних арготизмів, але не було виявлено прикладів омонімії та енантіосемії.

РОЗДІЛ 2.

ШЛЯХИ УТВОРЕННЯ АРГОТИЗМІВ В СУЧАСНІЙ ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ

2.1 Морфологічний спосіб утворення

Морфологічний метод освіти французьких арготизмів обумовлений зміною морфемної структури слова. Розглянуто такі прийоми освіти французьких арготизмів, як скорочення слів (усічення), складобудову, суфіксацію, префіксацію, аббревіацію тощо.

Скорочення слова є **усічення**, зменшення слова. Говорячи про скорочення слова, слід зазначити два види скорочень: апокопа та афезу.

Апокопа – це випадання кінцевого звуку чи звуків слова внаслідок акцентно-фонетичних процесів, що веде до скорочення слова [1, с. 52].

Аналіз французьких арготизмів, утворених за моделлю апокопи, показав, що найбільш уживаними є арготизми *un parano*, *un prof*, *un mat*.

Наведемо ілюстрації функціонування даних арготизмів у текстах:

« Je viens de là, o on є un peu méfiant et trop souvent parano » (Grand Corps Malade, « Je viens de là », 2008).

"Я вийшов звідти, де люди трохи підозрілі та дуже часто параноїки".

У наведеному прикладі використаний арготизм « *un parano* », який має значення "параноїк". Цей арготизм утворений за моделлю апокопи від слова « *un paranoïaque* » – параноїк. Спостерігається випадання кінцевих звуків слова. Використання арготизму надає висловлюванню, де йдеться про походження автора, іронічно-знижений відтінок.

Наведемо аналогічні ілюстрації арготизмів:

« *A l'école j'avais de bonnes notes, mais on peut pas dire que j'étais très sage, Insolent avec les profs, le corps enseignant avait la rage* » (Grand Corps Malade, « *Rétrovisseur* », 2008).

"У школі у мене були хороші оцінки, але не можна сказати, що я був дуже розумним, зухвалий з учителями, учительський колектив був незадоволений".

В останньому прикладі використано арготизм « *les profs* » < « *un prof* », який має значення "вчителя". Французький арготизм утворений за моделлю апокопи, спостерігається випадання кінцевих звуків слова « *un professeur* ». Автор використав арготизм « *les profs* » для надання іронічно-зниженого забарвлення висловлюванню, в якому йдеться про шкільні роки автора, про його навчання та стосунки з вчителями. Скорочення звукового складу арготизму надає висловлюванню енергійність, динамізм, стислість.

Наведемо аналогічні приклади арготизмів:

« *J'ai reçu ma plus belle leçon et le prof m'a mis très bien* » (Grand Corps Malade, « *A l'école de la vie* », 2010).

"Я був на висоті на уроці і вчитель мені поставив добре".

« *Avec mes potes on se cachait dans les chiottes, pour rapper sur un magnéto, On faisait un beat en tapant sur des portes, on était vraiment des mythos* » (Grand Corps Malade, « *Rétrovisseur* », 2008).

"З друзями ми ховалися у сортирах, щоб записувати реп на магнітофон., Ми відбивали ритм, стукаючи по дверях, ми справді були вигадниками".

« *Je continue à faire dans des bars, mais je veux venir avec mes sponsors, puis faut me fournir un costard et un manche de micro en or* » (Grand Corps Malade, « *Underground* », 2008).

"Я продовжую виконувати слем-композиції у барах, але я хочу піти зі спонсорами. Потім потрібно, щоб мені надали костюм та золоту рукоятку мікрофона".

У наведеному вище прикладі автор використовує арготизм « un micro » ("мікрофон"). Цей французький арготизм утворений шляхом скорочення слова, за моделлю апокопи, від лексичної одиниці « un microphone ». На нашу думку, арготизм реалізований для надання іронічно-зниженого забарвлення цьому висловлюванню, в якому розповідається про творчу діяльність автора, про ритміку строфи, підпорядкованої стилю репу.

Наведемо аналогічні ілюстрації:

« *Alors ils mentent à leurs familles, ils s'organisent comme des pros* » (Grand Corps Malade, « *Roméo kiffe Juliette* », 2010).

"Отже, вони брехали своїм сім'ям, вони організують свої справи як професіонали".

« *Il est 7 heures du mat' sur l'horloge de mon existence, je regarde la pequeña aiguille et j'imagine son importance* » (Grand Corps Malade, « *Midi 20* », 2009).

"Сім годин ранку на годиннику мого існування, Я дивлюся на маленьку стрілку і уявляю її важливість".

В останньому уривку тексту використано французький арготизм « un mat' », утворений від лексичної одиниці « un matin » – ранок шляхом скорочення слова, за моделлю апокопи. На наш погляд, використання даного арготизму надає висловлюванню зниженого відтінку, лапідарності, заданого ритму.

Наведемо аналогічні приклади французьких арготизмів:

« *Ce matin mon tout petit déj'n'a pas vraiment la même odeur* » (Grand Corps Malade, « *Je connaissais pas Paris le matin* », 2006).

"Сьогодні вранці мій сніданок мав інший запах".

« *Un ballon dirigeable avec mon blaze des C'est ce qu'il fallait pour la promo* » (Grand Corps Malade, « *A la recherche* », 2008).

"Дирижабль із моїм ім'ям нагорі. Це те, що було потрібно для реклами".

У ряді французьких арготизмів, утворених шляхом **скорочення слова**, спостерігається додаток "про" до слова. Це робиться для милозвучності скорочених слів. Наведемо приклади:

- une biblio < une bibliothèque (букв.: бібліотека);
- un braco < un braconnier (букв.: браконьєр);
- un samaro < un camarade (літер.: друг);
- un mécano < un mécanicien (букв.: механік);
- une populo < une population (букв.: люди);
- un problo < un problème (букв.: проблема).

Таким чином, прийом **апокопи** активно представлений у французькому арго.

Афerez являє собою фонетичне явище, випадання початкової частини слова або словосполучення в процесі його історичної зміни [1, с. 60].

Французькі арготизми, утворені за моделлю афези:

- un blème < un problème (букв.: проблема);
- une gar < un cigare (букв.: сигара);
- un ricain < un américain (букв.: американець);
- un rien < un algérien (букв.: алжирець);
- une zic < une musique (букв. музика).

Суфіксація – це прийом утворення нових слів шляхом приєднання суфікса до основи. Суфікс є службовою морфемою, яка виражає словотвірне та (або) граматичне значення.

За зібраним матеріалом, виявлено, що у французькому арго широко використовуються такі **суфікси** загальнонаціональної мови: -ot, -ard, -eur (euse), -asse, -ier (ière), -age, -ique, а також наступні суфікси, властиві тільки арго: -oche, -uche, -iche, -anche, -ache, -inche, -go (t), -os (o) (Додаток Б).

Найбільш продуктивними суфіксами національної мови, з яких утворюються французькі арготизми, є суфікси -ot, -ard і -eur (-euse). Суфікс -ot має зменшувально-

пестливе значення, суфікс *-ard* є оцінним суфіксом, який має відтінок зневажливості, суфікси *-eur* (*-euse*) виражають чоловічий (жіночий) рід відповідно.

Суфікси *-uche* та *-oche* є найпродуктивнішими суфіксами, які застосовуються для утворення арготизмів у французькій мові і не вживаються в літературній французькій мові.

« *Et il y a des gentils poivrots qui viennent oublier leurs galères dans la bière Surtout le printemps, surtout l'été, surtout l'automne, surtout l'hiver* » (Grand Corps Malade « *Vu de ma fenêtre* », 2006).

"Там є милі п'ятики, які приходять утопити горе у пиві. Особливо навесні, особливо влітку, особливо восени, особливо взимку".

В останньому прикладі автор використовує арготизм *poivrot*, що має значення "п'яничка" і утворений за допомогою суфікса загальнонаціональної мови *-ot*, який відноситься до зменшувально-ласкавих суфіксів французької мови. Це дозволяє автору описати життя передмістя Парижа, яке він бачить. Арготизм надає висловлюванню іронічно-зниженого відтінку, але з відтінком позитивної оцінки.

Наведемо контекстуальні ілюстрації арготизмів із публіцистичних текстів:

« *Il y a des pères détestables et des mères heroïques, Il y a des pères exemplaires et des merdiques* » (Grand Corps Malade, « *Pères et Mères* », 2008).

"Є огидні батьки та матері-героїні. Є батьки зразкові та лайнові".

Для надання експресивно-зниженого відтінку висловлюванню автор використовує арготизм « *merdique* » ("лайновий"), утворений за допомогою суфікса прикметників *-ique* від іменника « *merde* » (букв.: лайно, барахло). Цей арготизм дозволяє автору точно висловити свої негативні емоції. У разі роль зниження оцінки виконує корінь слова, а чи не суфікс загальнонаціонального мови.

Наведемо аналогічні приклади арготизмів із текстів реп-композицій:

« *C'est pour ça qu'aujourd'hui j'ai décidé de changer de thème. D'embrasser le premier connard venu pour lui dire je t'aime* » (Grand Corps Malade « *Je dors sur mes 2 oreilles* », 2006).

"Тому сьогодні я вирішив змінити тему. Обійняти першого дурню, що йому з'явився, щоб йому сказати "я тебе люблю".

У цій ілюстрації автор використовує арготизм « *connard* » (дурня), утворений за допомогою суфікса загальнонаціональної мови *-ard*, який є одним із найпродуктивніших словотвірних оціночних суфіксів, має стилістичне забарвлення зневажливості та приєднується як до іменних, так і до дієслівних основ.

У словнику лінгвістичних термінів словоскладання визначається як "ціліснооформлене з'єднання двох і більше морфем, які виступають як кореневі в окремих словах" [1, с. 426].

Наведемо приклади функціонування даних арготизмів:

« *Nostalgique de cette enfance, un monde casse-cou pas trop casse-couilles, Nostalgique de cette innocence, un début de vie sans grosses embrouilles* » (Grand Corps Malade, « *Rétrovisseur* », 2008).

"Смутний за цим дитинством, відчайдушний світ не надто докучливий. Сумуючий за цією невинністю, початок життя без великих неприємностей".

У наведеному прикладі автор використовує арготизм « *casse-cou* » і « *casse-couilles* ». Арготизм *casse-cou* утворений шляхом складання двох лексичних одиниць *casser*, що означає ламати і *cou* – шия. « *Casse-cou* » має значення "відчайдушний". Також спостерігається схожість із фразеологізмом "ламати шию" – ризикувати життям.

Арготизм « *casse-couilles* », утворений за допомогою складання лексичних одиниць *casser* – ламати і *couilles* – чоловіче яєчко, має значення "набридливий".

Дані арготизми використані для надання іронічно-зниженого відтінку висловлюванню стосовно конкретної особи, її дій і т.п.

Повтор – спосіб утворення слів, що полягає у повному чи частковому повторенні кореня, основи або цілого слова без зміни їхнього звукового складу (або з частковою зміною) [1, с. 327].

Французькі арготизми, утворені за допомогою повтору складів:

- une beubeu – 1) марихуана; 2) гашиш;
- un blabla – порожня балаканина (використовується фонетичний прийом звуконаслідування швидкого мовлення, що сприймається слухом);
- blablater – базікати, балакати;
- boum-boum – геніально;
- cra-cra – брудний, замурзаний;
- dur-dur – важко, тяжко;
- un fanfan – дитина;
- une foufoune – 1) жіночий статевий орган; 2) сідниці;
- gebgeb – піти кудись розважитися;
- kif-kif – однаковий, той самий;
- un rifici – сутичка, колотнеча;
- un loulou – хуліганствующий підліток із передмістя;
- un teuteu – гашиш;
- une ziczic – музика;
- zinzin – божевільний;
- une zonzon – в'язниця;
- des zozores – вуха.

Повторення, **тавтологія** посилює експресивність та інтенсивність значення.

Префіксація – прийом освіти слів, за допомогою приєднання префікса до чинного слова. Префікс є службовою морфемою, яка знаходиться перед коренем і приєднується безпосередньо до слова, а не до основи слова.

У французькій мові при освіті арготизм префіксальним прийомом частіше використовуються такі префікси: dé- і re- . Префікс dé- має значення "відсутність, заперечення", що відповідає префіксам без –, не – в українській мові. Приставка re – означає "повторення дії" і відповідає приставці пере- українською.

Більшість французьких арготизмів, утворених префіксальним прийомом, означає дії, діяльність чи опредмеченне дію і властивість.

Французькі арготизми, утворені префіксальним прийомом:

- débecter (букв.: навіяти огиду) < becter (букв.: є);
- débouler (букв.: нагрянути; несподівано повернутися) < bouler (букв.: котитися);
- déconnecter (букв.: відключити; відійти від професійних справ) < connecter (букв.: з'єднувати; зв'язувати; вмикати);
- déconner (букв.: робити дурниці; дуріти; не працювати) < con (букв.: дурень; ідіот);
- dégommer (літер: вбити, вразити) < gommer (літер: проклеювати; покривати камеддю);
- dégonfler (букв.: впасти духом, злякатися) < gonfler (надувати; наповнювати);
- une démerde (букв.: спритність, спритність) < une merde (букв.: лайно; барахло);
- dénicher (літер: відкопати) < nicher (літер: проживати);
- déteindre (букв.: впливати на будь-кого) < teindre (букв.: фарбувати, фарбувати);
- une rebiffe (букв.: опір; обурення) < une biffe (букв.: піхота);
- replonger (букв.: знову вживати наркотики; знову почати пити; знову сісти у в'язницю) < plonger (букв.: йти вглиб, занурювати, занурювати).

Наведемо приклади функціонування даних арготизмів:

« *Intelligence de la rue, de la démerde ou du quotidien,*

Appelle ça comme tu veux » (Grand Corps Malade, « Je viens de là », 2008).

"Розум вулиці, її спритність чи буденність, Називай це як хочеш".

У даному контексті використаний арготизм « la démerde », який утворений шляхом додавання префікса dé- до лексичної одиниці « une merde » (букв.: лайно; барахло). Арготизм « une démerde » має значення "вивертливість, спритність". На наш погляд, автор використовує цей арготизм для надання іронічно-зниженого відтінку, характеризуючи закони вулиць.

Наведемо контекстні вживання даних арготизмів:

« Attention! On attaque la chambre, et là, ça cartonne

Regarde bien, le lit est fait... Non, je déconne ! » (Grand Corps Malade, « L'appartement », 2008).

"Обережно! Напали на кімнату, і там справи погані. Подивися добре, ліжко заправлене... Ні, я відходжу від справ! "

Складоскладання часто використовується для того, щоб скоротити словосполучення, важкі у вимові або для того, щоб зробити слова незрозумілими для необізнаних.

Французькі арготизми, утворені шляхом складоскладання, є частотно представленими. Наведені французькі арготизми створені за допомогою запозичених з англійської мови слів.

- une sitcom <situation comedy (англ.) (букв.: комедійний серіал);
- un mcjob < mac job (англ.) (букв.: тимчасова робота).

Абревіація є способом утворення нових слів шляхом складання початкових літер або початкових звуків [1, с.27].

Абревіація є одним із способів утворення арготизмів/жаргонізмів, що дозволяє скорочувати складні слова, застосування яких у спілкуванні у повному вигляді створює труднощі. Абревіація є стиснення до слова які виробляють словосполучень під впливом принципу економії.

Французькі арготизми, утворені за допомогою **аббревіації**:

- JT (journal télévisé) (букв.: новини, тележурнал);

- LBV (Libreville) (літер: Лібревіль);
- Slt (Salut) (букв.: привіт).

Наведемо приклади функціонування даних французьких арготизмів у реп-композиціях:

« Est-ce que c'est les images sales qu'on voit Chaque soir au J. T. » (Grand Corps Malade, « À la recherche », 2008).

"Чи брудні зображення ми бачимо щовечора у тележурналі".

У наведеному уривку автор використовує арготизм J.T., утворений за допомогою аббревіації від вираження un journal télévisé – новини, тележурнал. Аббревіація дозволяє скоротити складне вираження, а також служить для приховування інформації від необізнаних людей.

Наведемо відповідні мовні ілюстрації арготизмів:

« On en a de belles à raconter même si j'imagine que ça sera sûrement loin de tes JT » (Grand Corps Malade, Le jour se lève, 2006).

"У нас вони є красиві, які можна розповісти, навіть якщо я уявляю, що це буде далеко від твоїх тележурналів".

2.2 Семантичний спосіб утворення

Метафора та метонімія відносяться до семантичного способу утворення слів. Розглянемо докладніше наступний спосіб освіти французьких арготизмів.

Метафоризація є одним із прийомів утворення арготизмів у французькій мові.

Метафора є "стежкою, що полягає у вживанні слів і виразів у переносному значенні на підставі подібності, аналогії" [1, с. 231].

Метафора є одним із засобів вторинної номінації, протягом багатьох століть цей мовний прийом привертає увагу філологів. Вважається, що у основі метафори лежать певні асоціативні образи.

Метафора заснована на схожості явищ, зовнішньому чи внутрішньому, на єдності їхніх функцій, однотипності вражень. Подібність може бути реальною, а може приписуватися. Найчастіше метафоризації піддаються слова, які позначають найвідоміші поняття та предмети людського оточення, такі як назви частин тіла, тварин, рослин, матеріалів, предметів одягу, їжі і т.д..

Французькі арготизми, утворені прийомом метафоризації виходячи з подібності подані в додатку Г.

Наведемо приклади функціонування даних арготизмів у реп-композиціях:

« La colère et la galère sont des sentiments productifs

Qui donnent des thèmes puissants, quoi qu'un peu trop répétitifs » (Grand Corps Malade, « Je dors sur mes 2 oreilles », 2006).

"Гнів і неприємність – це найпродуктивніші почуття

Які породжують важливі теми, що є поширеними".

У цьому прикладі використано французький арготизм « la galère », що має значення "важка робота, неприємність". У буквальному значенні « une galère » перекладається "каторга". Розглянутий арготизм утворений за допомогою метафоричного перенесення подібностей предмета та явища. На наш погляд, автор використовує цей арготизм для надання іронічно-зниженого відтінку.

Наведемо аналогічні приклади функціонування арготизмів:

« Trop galère, trop perte de temps, des rendez-vous j'en ai trop » (Grand Corps Malade, « Underground », 2008).

"Занадто багато неприємностей, втрати часу, побачень, з мене вистачить".

« Dans les quartiers les plus en galère, créer des classes de 15 élèves » (Grand Corps Malade, « Education nationale », 2009).

"У найнеблагополучніших кварталах створюють класи з 15 учнів".

« Il y a les mères battues et les percussions

Il y a les mères en galère à cause des pervers » (Grand Corps Malade, « Pères et Mères », 2008).

"Є побиті матері та удари

Є матері, які перебувають у скрутному становищі через збоченців".

« *En cours de grosse galère, j'ai eu quelques très bonnes notes* » (Grand Corps Malade, « A l'école de la vie », 2010).

"На дуже важких уроках, у мене було кілька хороших позначок".

« *Pour un bon mot il est prêt à tout, le poète est un malade.*

Ni croyez pas saleout, il Ni raconte que des salades » (Grand Corps Malade, « Il a fait nuit toute la journée », 2007).

"Заради відповідного слова він готовий на все, поет – це хворий.

Не вірте йому, він розповідає лише брехня".

Автор пісні використовує арготизм *une salade*, який буквально перекладається "салат". Мовою арго « *une salade* » – "балочення, брехня". На наш погляд, у даному прикладі автор використовує арготизм, утворений за допомогою метафоричного перенесення, щоб показати творчу натуру поета, а також арготизм допомагає приховати зміст.

У цьому дослідженні метонімія – стежка, що полягає у називанні одного предмета назвою іншого предмета, пов'язані між собою за суміжністю: просторової, кількісної, темпоральної.

Французькі арготизми, утворені за допомогою метонімії:

- *un bitume* (букв.: асфальт) – 1) тротуар; 2) вулиця (продукт – об'єкт);
- *un calibre* (літер: калібр) – пістолет (частина цілого);
- *un canard* (букв.: качка) – газета (назва французької газети позначала саме значення "газета");
- *un demi* (букв.: половина) – кухоль пива (частина цілого);
- *un Elisabeth* (букв.: Єлизавета) – англійська мова (власне ім'я – символ);

- un Henri IV (букв.: Генріх IV) – історія (предмет) (власне ім'я – навчальний предмет);
- une pèlerine (букв.: накидка) – поліцейський (частина, атрибут одягу – людина);
- un plasma (букв.: плазма) – плазмовий телевізор (принцип – прилад);
- des textiles (букв.: текстильні волокна) – шмотки (матеріал – речі, предмети одягу).

Наведемо приклади функціонування даних арготизмів:

« *Je viens de là, où on fait attention à la marque de ses textiles* » (Grand Corps Malade, « *Je viens de là* », 2008).

"Я походжу звідти, де звертають увагу на марку шмоток".

У прикладі автор використовує арготизм « *des textiles* », що має значення "шмотки". Арготизм утворений за допомогою метонімічного перенесення: « *des textiles* » буквально перекладається "текстильні волокна". Отже, матеріал називає виріб. Використання даного арготизму надає вислову іронічно-зниженого відтінку.

Наведемо аналогічні приклади функціонування французьких арготизмів:

« *J'ai remplacé ma vieille télé un plasma de 20 mètres carrés* » (Grand Corps Malade, « *Underground* », 2008).

"Я замінив свій старий телевізор на плазмовий телевізор завширшки 20 метрів".

« *J'ai été bien accueilli dans le cercle des poètes du bitume,*

Et dans l'obscurité, j'avance au clair de ma plume » (Grand Corps Malade, « *Midi 20* », 2009).

"Я прийнятий у коло вуличних поетів,

І в темряві я рухаюся за моїм пером".

« *Le bitume est un shaker où tous les passants se mélangent*

Je ressens à à chaque heure et jusqu'au bout de mes phalanges » (Grand Corps Malade, « *Enfant De La Ville* », 2008).

"Тротуар – це шейкер, де всі перехожі перемішуються

Я відчуваю це завжди і до кінчиків пальців".

2.3 Іноземні запозичення

Запозиченим словом є слово, яке з'явилося в даній мові в результаті звернення до лексичного фонду інших мов для вираження нових понять, подальшої диференціації наявних та позначення невідомих раніше предметів [1, с. 151].

Серед французьких арготизмів, утворених за допомогою запозичених слів, зустрічаються запозичення з італійської, французької, німецької мов. Але більшість французьких арготизмів запозичено з англійської мови.

Французькі арготизми, утворені шляхом запозичення з англійської мови, які не зазнали змін:

- un boy (букв.: хлопчик, юнак) < boy (англ.) (букв.: хлопчик, юнак);
- un cash (літер: гроші) < cash (англ.) (літер: готівка);
- cool (букв.: клювання, класний, спокійний) < cool (англ.) (букв.: класний);
- un feeling (літер: інтуїція) < feeling (англ.) (літер: відчуття, відчуття);
- fifty-fifty (букв.: наполовину, навпіл) < fifty-fifty (англ.) (букв.: наполовину, навпіл);
- un freestyle (літер: вільний стиль) < freestyle (англ.) (літер: вільний стиль);
- une girl (букв.: дівчина) < girl (англ.) (букв.: дівчина);
- go (літер: йти) < go (англ.) (літер: йти, ходити);
- un gun (букв.: револьвер, пістолет) < gun (англ.) (букв.: зброя; рушниця; револьвер);
- une gym (букв.: гімнастика) < gym (англ.) (букв.: гімнастика);
- un job (букв.: робота) < job (англ.) (букв.: робота);
- un kid (букв.: дитина, підліток) < kid (англ.) (букв.: дитина);

- un look (букв.: зовнішній вигляд) < look (англ.) (букв.: вигляд; зовнішність; вигляд);

- des news (букв.: інформаційна програма) < news (англ.) (букв.: новини);

- un phone (букв.: телефон) < phone (англ.) (букв.: телефон);

- too much (букв.: занадто багато) < too much (англ.) (букв.: занадто, надто багато);

- un trash (букв.: сміття) < trash (англ.) (букв.: покидьки; сміття).

Французькі арготизми, утворені шляхом запозичення з англійської мови, зазнали змін на **семантичному** рівні.

- des airbags (букв.: жіночі груди) < airbags (англ.) (букв.: подушки безпеки);

- un bisness (букв.: махінації, протизаконні угоди) < business (англ.) (букв.: заняття, бізнес);

- un black (букв.: чорношкірий) < black (англ.) (букв.: чорний);

- un boom (букв.: свято, вечірка, бал) < boom (англ.) (букв.: гул, гуркіт);

- un british (букв.: англієць) < british (англ.) (букв.: британська, англійська);

- un brother (букв.: друг, приятель) < brother (англ.) (букв.: брат);

- clean (букв.: тверезий) < clean (англ.) (букв.: чистий, охайний);

- un cow-boy (літер: поліцейський) < cow-boy (англ.) (літер: ватажок зграї);

- dealer (букв.: продавати наркотики) < dealer (англ.) (букв.: торговець; перекупник; ділок);

- un Elisabeth (букв.: англійська мова) < Elisabeth (англ.) (букв.: Єлизавета);

- un flash (букв.: миттєве задоволення) < flash (англ.) (букв.: спалах, яскраве світло; мить);

- un hamster (букв.: хлопець, чоловік) < hamster (англ.) (букв.: хом'як);

- un hasbeen (букв.: колишня знаменитість) < has been (англ.) (букв.: колишній);

- un must (букв.: наймодніший, найкращий) < must (англ.) (букв.: необхідність, борг);

- un new (букв.: новачок; першокурсник) < new (англ.) (букв.: новий);

- un self (букв.: їдальня самообслуговування) < self (англ.) (букв.: само-);
- une sister (букв.: дівчина, молода жінка) < sister (англ.) (букв.: сестра);
- warm up (букв.: починати вечірку) < to warm up (англ.) (букв.: підігрівати; зігрітися).

Французькі арготизми, утворені шляхом запозичення з англійської мови, зазнали змін на **морфемному** рівні.

- bisnesser (букв.: займатися незаконною торгівлею) < business (англ.) (букв.: заняття, бізнес) (додавання французького закінчення до запозиченого слова);

- checker (букв.: перевіряти, звіряти) < to check (англ.) (букв.: перевіряти, звіряти) (приєднання французького афікса: закінчення до запозиченого слова);

- looké (букв.: стежить за своїм зовнішнім виглядом) < look (англ.) (букв.: вигляд, зовнішність, вигляд) (приєднання французького афікса: закінчення до запозиченого слова);

- looker (букв.: дивитися) < to look (англ.) (букв.: дивитися, дивитися) (приєднання французького афікса: закінчення до запозиченого слова);

- shooter se (букв.: колитися наркотиками) < to shoot (англ.) (букв.: стріляти) (зміна семантичного значення + приєднання французьких афіксів: закінчення та частки займенникового дієслова);

- winner (букв.: перемогти, виграти) < to win (англ.) (букв.: виграти) (приєднання французького афікса: суфікса до запозиченого слова).

Французькі арготизми, утворені шляхом запозичення з англійської мови, зазнали **орфографічних** змін.

- des chouzets (букв.: взуття) < shoes (англ.) (букв.: взуття) (зміна написання слова);

- un négro (букв.: негр) < negro (англ.) (букв.: негр) (зміна написання слова);

- un show-biz (букв.: шоу-бізнес) < show business (англ.) (букв.: шоу-бізнес, індустрія розваг) (зміни написання слова).

Французькі арготизми, утворені запозиченням з італійської мови.

Французькі арготизми, утворені шляхом запозичення з італійської мови, зазнали **орфографічних** змін.

- une sagne (букв.: жінка легкої поведінки) < sagna (італ.) (букв.: жінка легкої поведінки) (зміна написання слова);
- un gonze (букв.: людина, чоловік) < gonzo (італ.) (букв.: дурний; простого) (зміна написання слова + зміна семантичного значення);
- un nase (букв.: ніс) < naso (італ.) (букв.: ніс) (зміна написання слова).

Французькі арготизми, утворені шляхом запозичення з італійської мови, зазнали змін на семантичному рівні.

- une bimbo (букв.: молода жінка) < bimbo (італ.) (букв.: дитина, малюк) (зміна семантичного значення).

Французькі арготизми, утворені шляхом запозичення з італійської мови, які не зазнали **семантичних** змін.

- basta! (букв.: досить! достатньо!) < basta! (італ.) (букв.: досить!).

Французькі арготизми, утворені запозиченням з арабської мови.

Французькі арготизми, утворені шляхом запозичення з арабської мови, зазнали **орфографічних** змін.

- un brêle (букв.: нісенітниця; балда, дурень) < bge! (араб.) (букв.: мул) (зміна написання слова);
- walou (букв.: зовсім нічого) < oualou (араб.) (букв.: нічого) (зміна написання слова);
- un zouk або souk (букв.: ринок) < suk (араб.) (букв.: ринок) (зміна написання слова).

Французькі арготизми, утворені шляхом запозичення з арабської мови, зазнали змін на **морфемному** рівні.

- kiffer (букв.: любити) < kif (араб.) (букв.: гашиш) (приєднання французького афікса: закінчення до запозиченого слова);

- kiffant (букв.: коханий) < kif (араб.) (букв.: гашиш) (приєднання французького афікса: суфікса до запозиченого слова).

Французькі арготизми, утворені шляхом запозичення з арабської мови, які не зазнали **семантичних** змін.

- un kif (букв.: задоволення) < kif (араб.) (букв.: гашиш).

Французькі арготизми, утворені запозиченням з іспанської мови.

- un corrida (букв.: бійка) < corrida (ісп.) (букв.: корида, бій биків) (Зміна семантичного значення);

- se marrer (букв.: сміятися) < marear (ісп.) (букв.: завдавати неприємностей) (змінa семантичного значення).

Французькі арготизми, утворені шляхом запозичення із циганської мови.

- un trac (букв.: страх) < trach (циг.) (букв.: страх, жах) (змінa написання слова).

Французькі арготизми, утворені шляхом запозичення з японської мови.

- zen (букв.: спокійний) < chán (японськ.) (букв.: душевний спокій) (Зміна семантичного значення + змінa написання).

Таким чином, запозичення з англійської охоплюють великий ареал запозичень у французькому арго – 45 одиниць, що становить 77,6 % загальної кількості арготизмів, утворених шляхом запозичення лексичних одиниць з інших мов.

Наведемо приклади функціонування даних арготизмів:

« *Roméo kiffe Juliette et Juliette kiffe Roméo* » (Grand Corps Malade, « *Roméo kiffe Juliette* », 2010).

"Ромео любить Джульєтту і Джульєтта любить Ромео".

У наведеному прикладі використаний арготизм « kiffer », що має значення "любити". Дієслово kiffer є запозиченням з арабської мови: kif (араб.) перекладається "гашиш". Автор використовує арготизм kiffer для надання експресії, а також для приховування сенсу від необізнаних людей. Мабуть, почуття любові схоже на наркотик, по молодіжному сприйняттю та інтерпретації цього почуття.

Наведемо аналогічні приклади арготизмів:

« La nuit est belle, l'air est chaud et les étoiles nous matent,

Pendant qu'on kiffe et qu'on apprécie nos plus belles vacances » (Grand Corps Malade, *bème sens*, 2006).

"Ніч прекрасна, тепло і зірки нас упокорюють,

Коли ми любимо та цінуємо наші найкращі канікули".

« C'est pas une ville toute rose mais c'est une ville vivante. Il se passe toujours quelque chose, pour moi elle est kiffante » (Grand Corps Malade, « Saint Denis », 2006).

"Це не місто все у рожевому кольорі, але це живе місто. Тут завжди щось відбувається, для мене він коханий".

Автор тексту реп-композиції використовує арготизм *kiffante* – "коханий". Прикметник *kiffante* утворений шляхом запозичення арабського *kif* перекладається "гашиш". Цей арготизм надає уривку експресії.

« Bien sûr, j'suis à la recherche de moments de kif, de plaisir

Pour pouvoir rendre les armes, le dernier jour, avec le sourire » (Grand Corps Malade, *À la recherche*, 2008).

"Звичайно, я у пошуках миттєвостей задоволення, розваги

Щоб я зміг здати зброю в останній день з посмішкою".

« J'ai compris qu'elle était cool

Et qu'on pouvait braver ses normes » (Grand Corps Malade, « Rencontres », 2009).

"Я зрозумів, що вона класна

І що можна ігнорувати її правила".

« Si t'aimes pas être bousculé tu devrais rester zen » (Grand Corps Malade, « Saint Denis », 2006).

"Якщо ти не любиш, щоб тебе штовхали, ти маєш залишатися спокійним".

У цьому прикладі автор використовує арготизм «zen», що має значення "спокійний". Арготизм утворений шляхом запозичення з японської мови, *chán* –

"душевний спокій". На наш погляд, вживання арготизму надає емоційно-зниженого відтінку, а також робить висловлювання незрозумілим для непосвячених людей.

Запозичення лексичних одиниць з інших мов є продуктивним методом освіти французьких арготизмів. Серед запозичених французьких арготизмів більшість утворено шляхом запозичення з англійської. Зустрічаються арготизми, утворені за допомогою запозичення з італійської, іспанської, арабської, циганської та японської мов.

Необхідно відзначити, що багато французьких арготизмів зазнали змін на семантичному, морфемному рівнях і на рівні орфографії.

Деякі французькі арготизми, утворені шляхом запозичення лексичних одиниць, послужили основою утворення нових арготизмів: kif (араб.) (букв.: гашиш) – un kif (букв.: задоволення) – kiffer (букв.: любити) – kiffant (букв.: улюблений). Утворення нових арготизмів відбувається за законами словотвори французької мови.

ВИСНОВКИ

Під французьким арго, слідом за Д. Франсуа-Жежер, ми розуміємо арготичну лексику (лексика окремих обмежених груп, зрозуміла лише тим людям, які входять до цих груп), яка проникає в усне мовлення в ситуації неофіційного спілкування, представників різних верств населення .

Спостерігається поступова зміна статусу арго у французькій:

- з мови декласованих елементів арго перетворилося на мову соціальної групи. Сучасне арго використовують люди, які мають відношення до декласованих елементів;
- наголошується на просуванні арго в нові соціолінгвістичні простори: поява арготизмів у книжковій мові та в текстах, адресованих дітям.

Найбільш репрезентативною тематичною групою в типології французьких арготизмів за тематичним принципом є тематична група «Поліномінанти», до якої входять лексичні та фразеологічні одиниці, що номінують різні явища та предмети, об'єднані за формально-психологічною основою – всі вони є асоціативними одиницями.

Універсальними у французькій мові є способи утворення французьких арготизмів:

- а) морфологічний; б) семантичний.

Морфологічний метод складається з наступних прийомів освіти французьких арготизмів: скорочення слів, суфіксація, словоскладання, повтор, префіксація, складоскладання і аббревіація.

До семантичного способу утворення французьких арготизмів належать метафоризація та метонімізація.

Запозичення слів з інших є продуктивним прийомом освіти французьких арготизмів. Наприклад, *des airbags* – жіночі груди, *clean* – тверезий. Це може бути

пов'язано з експансією англійської мови, її поширенням у світі, її інформаційно-комунікативною роллю та значенням.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ахманова, О.С. Словник лінгвістичних термінів/О.С. Ахманова. – К., 2016. - 608 с.
2. Берегівська, Е.М. Механізми, що формують французьке арго/Е.М. Берегівська // Проблеми соціального суперечності. – К., 2019. - С. 11-19.
3. Берегівська, Е.М. Французьке арго: еволюція його сприйняття/Е.М. Берегівська // Філологічні науки. - К., 2017. - № 1. - С. 55-65.
4. Грачов, М.А. Е.М. Берегівська Арго та мова французької художньої прози ХХ століття (50 – 70-ті роки) / М.А. Грачов, О.С. Сапожнікова // Питання мовознавства. - К., 2020. - № 2. - С. 120-123.
5. Гуревич, П.С. Психологічний словник / під загальною нав. ред. П.С. Гуревича. – К., 2017. - 798 с.
6. Лопатнікова, Н.М. Лексикологія сучасної французької мови: навч. / Н.М. Лопатнікова. - 5-те вид., Випр. та дод. - М.: Вища школа, 2016. - 335 с.
7. Окружна, М.І. Порівняльне дослідження французьких арготичних та американських сленгових фразеологізмів: монографія / М.І. Окружна. - Харків: Вид-во Хар. держ. пед. ун-ту, 2018. - 204 с.
8. Bauche, H. Le langage populaire / H. Bauche. – P. : – Payot, 2023. – 231 p.
9. Calvet L.-J. Les voix de la ville. Introduction à la sociolinguistique / L.-J. Calvet. – P. : Payot, 2021. – 305 p.
10. Calvet, L.-J. L'argot / L.-J. Calvet. – P. : Presses Universitaires de France, 2021. – 127 p.
11. Caradec, F. Dictionnaire du français argotique et populaire / F. Caradec. – P.: Larousse, 2019. – 255 p.
12. Dauzat, A. La vie du langage / A. Dauzat. – Paris, 2022. – 303 p.

13. François-Geiger, D. Argots: la cohabitation / D. François-Geiger. – Europe, 2020. – № 738. – P. 30–36.
14. Guiraud, P. L'argot / P. Guiraud. – Paris : Presses Universitaires de France, 2023. – 126 p.
15. Guiraud, P. L'argot. 9-e édition / P. Guiraud. – P. : Presses Universitaires de France, 2015. – 128 p.
16. Jouvenot, Y. Le Français non standard / Y. Jouvenot // Иностранные языки в школе. – Paris, 2015. – № 4. P. – 56–60.
17. Manno, G. Le traitement du vocabulaire non conventionnel dans le Nouveau Petit Robert / G. Manno. – Le français moderne № 2. – P., 2019. – p. 211–222.
18. Sainéan, L. Le langage parisien au XIXe siècle / L. Sainéan. – Paris : Boccard, 2020. – 453 p.

ДОДАТКИ

Додаток А

Французькі арготизми, утворені за моделлю апокопи:

- un ado < un adolescent (букв.: підліток);
- un accro < un accroché (букв.: захоплений; звиклий до наркотику, наркоман; залежний);
 - un apéro < un apéritif (букв.: аперитив);
 - un appart(e) < un appartement (букв.: квартира);
 - un bac < un baccalauréat (букв.: іспит на ступінь бакалавра);
 - une bio < une biologie (букв.: біологія);
 - une cafet < une cafétéria (букв.: буфет, кафетерій);
 - une caric < une caricature (букв.: карикатура);
 - une cata < une catastrophe (букв.: катастрофа);
 - un certif < un certificate (свідоцтво про закінчення початкової школи);
 - un champ < un champagne (букв.: шампанське);
 - une chôme < une chômage (букв.: безробіття);
 - comme d'hab < comme d'habitude (літер.: як завжди);
 - créa < créateur (букв.: творчий);
 - un cop < un copain (літер.: приятель, друг);
 - un déb < un débile (букв.: недоумкуватий);
 - un dico < un dictionnaire (букв.: словник);
 - une disco < une discothèque (букв.: дискотека);
 - une disserte < une dissertation (букв.: дисертація);
 - un édito < un éditorial (літер.: передова стаття);
 - un écolo < un écologiste (букв.: Еколог);
 - un exam < un examen (букв.: іспит);
 - une expli < une explication (букв.: аналіз тексту);

- une fac < une faculté (букв.: факультет);
- un from < un fromage (букв.: сир) – корінний француз;
- une intox < une intoxication (букв.: отруєння) – дезінформація, введення в оману;
- un lab < un laboratoire (букв.: лабораторія);
- un magnéto < un magnétophone (букв.: магнітофон);
- un mat < un matin (літер: ранок);
- une maths < une mathématique (букв.: математика);
- un McDo < un McDonald's (літер. МакДональдс);
- un micro < un microphone (букв.: мікрофон);
- un mytho < un mythomane (вигадник, фантазер);
- une occas < une occasion (літер: удача, зручний випадок);
- un parano < un paranoïaque (букв.: параноїк);
- un petit déj < un petit déjeuner (літер: сніданок);
- une pouf < une poufiasse (букв.: грязнуля, нечупара; повія);
- une promo < une promotion (літер: підвищення по службі; випуск; підвищення життєвого та культурного рівня, ролі в суспільстві; реклама);
- pre < premier (букв.: перший);
- un pro < un professionnel (букв.: фахівець, професіонал);
- un prof < un professeur (літер: викладач, вчитель);
- une psycho < une psychologie (букв.: психологія);
- une Rép < une République (букв.: Республіка);
- un restau < un restaurant (букв.: ресторан);
- un tox < un toxicomane (букв.: наркоман);
- une trad < une traduction (букв.: переклад);
- une uni < une université (літер. університет);
- des vacs < des vacances (літер: канікули).

Французькі арготизми, утворені з допомогою суфікса – ot.

- un bachot (bac) (літер: іспит на ступінь бакалавра);
- bargeot (fou) (букв.: божевільний; божевільний);
- barjot (fou) (букв.: цокнутий);
- un boulot (travail) (букв.: робота);
- un caberlot (tête, crâne) (букв.: голова, голова);
- un cageot (букв.: негарна дівчина, негарний хлопець);
- un siboulot (tête) (голова);
- un fafiot (букв.: Фінансова купюра);
- un frérot (букв.: братик) < un frère (букв.: брат);
- jeunot, jeunotte (літер: юнак) < jeune (літер: юнак);
- parigot (parisien) (букв.: паризька);
- un poivrot (букв.: п'ятика) < un poivre (букв.: п'ятика).

Французькі арготизми, утворені з допомогою суфікса – ard.

- chancard (beau) (букв.: гарний);
- un clochard (літер: жебрак) < un cloche (літер: балда, недотепа);
- un connard, conard (літер: дурень) < un con (літер: дурень; ідіот);
- cossard (paresseux) (букв.: лінивий);
- un costard (букв.: костюм) < un costume (букв.: костюм);
- un guiard (enfant) (букв.: дитина);
- un jobard (букв.: простак, дивак);
- un momignard (enfant) (букв.: дитина, карапуз);
- un rencard (літер: зустріч) < une rencontre (літер: зустріч);
- un snobinard < un snob (букв.: сноб);
- un sorbonnard (букв.: студент Сорбонни; викладач Сорбонни);
- un têtard (букв.: зубрила).

Французькі арготизми, утворені з допомогою суфіксів – eur (euse).

- un allumeuse (букв.: кокетка);
- bagarreur (букв.: забіяка) < une bagarre (букв.: бійка, сутичка);
 - une baiseuse (lèvre) (букв.: губа);
- un bosseur (букв.: зубр) < un boss (англ.) (букв.: начальник);
- un branleur (букв.: лоботряс) < branler (букв.: трястись, хитатися);
- un cafteur (cafardeur) (букв.: донощик, ябеда);
- une pisseuse (petite fille) (букв.: дівчинка);
- une shooteuse (seringue) (букв.: шприц для впорскування наркотиків).

Французькі арготизми, утворені з допомогою суфікса – asse.

- une blondasse (blonde) (букв.: блондинка);
- une caillasse (argent) (літер: гроші);
- dégueulasse (dégoutant) (букв.: несмачно);
- un nulasse (букв.: ідіот) < nul (букв.: порожній, нікчемний);
- une pétasse (garce) (букв.: стерва).

Французькі арготизми, утворені за допомогою суфіксів - ier

- un bonjourier (voleur) (букв.: злодій);
- un gazier (garçon) (букв.: хлопець);
- une gazière (jeune fille) (букв.: дівчина);
- un roulottier (букв.: автомобільний злодій).

Французькі арготизми, утворені з допомогою суфікса – age.

- un bachotage (зубрежка);
- un bidochage (букв.: списування на контрольній роботі);
- un caillassage (букв.: погром);
- un carnage (bagarre) (букв.: бійка, сутичка).

Французькі арготизми, утворені з допомогою суфікса – ique.

- merdique (літер: лайновий) < merde (літер: лайно, барахло).

Французькі арготизми, утворені з допомогою суфіксів, властивих лише арго:

Французькі арготизми, утворені з допомогою суфікса – oche.

- un arménoche (arménien) (букв.: вірмен);
- la Bastoche (la Bastille) (букв.: Бастилія);
- un sinoche (cinéma) (букв.: кіно);
- une damoche (femme) (літер: дівчина, жінка);
- un dirloche (directeur) (літер: директор навчального закладу);
- une galoché (baiser) (букв.: поцілунок);
- un italoche (italien) (букв.: італієць);
- parlocher (parler) (букв.: розмовляти);
- sympatoche (sympathique) (букв.: симпатичний);
- une valoche (valise) (літер: валіза).

Французькі арготизми, утворені за допомогою суфікса – uche.

- un amerluche (américain) (букв.: американець);
- un argomuche (argot) (букв.: арго);
- une creluche (prostituée) (літер: дівчина легкої поведінки);
- une greluche (maîtresse) (букв.: коханка);
- un kahlouche (букв.: чорношкірий);
- un matuche (agent) (літер: поліцейський, наглядач);
- une meduche (médaille) (букв.: медаль);
- une merluche (femme) (літер: жінка);
- une paluche (main) (літер: рука).

Французькі арготизми, утворені з допомогою суфікса – iche.

- un anglische (anglais) (букв.: англієць);
- une ratiche (dent) (букв. зуб).

Французькі арготизми, утворені з допомогою суфікса – anche.

- un espanche (espagnol) (букв.: іспанець).

Французькі арготизми, утворені з допомогою суфікса – ache.

- un potache (букв.: учень ліцею, колежа).

Французькі арготизми, утворені з допомогою суфікса – inche.

- un aminche (ami) (літер: друг).

Французькі арготизми, утворені з допомогою суфікса – go.

- icigo < ici (букв.: тут);

- lago < là (букв.: там).

Французькі арготизми, утворені з допомогою суфікса – os (o).

- chero (cher) (букв.: дорогий);

- un chicos (chic) (букв.: шик; спритність, спритність).

Арготизми, утворені методом словоскладання

Французький арготизм, утворений прийомом словоскладання за моделлю відтінок кольору + соматизм.

- un blanc-bec (букв.: новенький, новачок) < blanc (букв.: білий) + bec (букв.: дзьоб).

Французький арготизм, утворений прийомом словоскладання за моделлю відтінок кольору + відтінок кольору.

- un blanc-bleu (букв.: надійна людина) < blanc (букв.: білий) + bleu (букв.: блакитний).

Французький арготизм, утворений прийомом словоскладання за моделлю відтінок кольору + явище.

- une blanche-neige (букв.: чорношкірий, негр) < blanc (букв.: білий) + neige (букв.: сніг).

Французький арготизм, утворений прийомом словоскладання за моделлю відтінок кольору + дія.

- un bleu-bite (букв.: новачок) < bleu (букв.: блакитний) + biter (букв.: кохатися; провести, обдурити).

Французькі арготизми, утворені прийомом словоскладання за моделлю дія + соматизм.

- un bourre-pif (букв.: удар кулаком по обличчю) < bourrer (букв.: переповнити; набивати) + pif (букв.: ніс);

- casse-cou (літер: відчайдушний) < casser (літер: ламати) + cou (літер: шия);

- casse-couilles (букв.: набридливий) < casser (букв.: ламати) + couilles (букв.: чоловіче яєчко);

- un casse-pattes (літер: міцний напій) < casser (літер: ламати) + patte (літер: лапа);

- un casse-pieds (літер: набрид, зануда) < casser (літер: ламати) + pied (літер: нога);

- un lèche-cul (букв.: прислужник) < lécher (букв.: лизати, облизувати) + cul (букв.: задня частина).

Французькі арготизми, утворені прийомом словоскладання за моделлю дія + об'єкт.

- un casse-dalle (літер: їжа всухом'ятку) < casser (літер: ламати) + dalle (літер: плита);

- un casse-pipe (літер: війна) < casser (літер: ламати) + pipe (літер: трубка);

- écrase-merdes (букв.: туфля, черевик на товстій підошві) < écraser (букв.: тиснути) + merde (букв.: лайно; труднощі);

- un lèche-bottes (букв.: шанувальник, прислужник) < lécher (букв.: лизати, облизувати) + bottes (букв.: чоботи).

Французький арготизм, утворений прийомом словоскладання за моделлю об'єкт + ознака об'єкта.

- chou-pourri (літер: міцний склад розуму) < chou (літер: капуста) + pourri (літер: гнилий, зіпсований).

Французький арготизм, утворений прийомом словоскладання за моделлю об'єкт, що означає кількість + об'єкт.

- un quart-de brie (букв.: великий ніс) < quart (букв.: чверть) + brie (букв.: бри (сорт сиру)).

Французькі арготизми, утворені прийомом метафоризації виходячи з подібності.

- une armoire à glace (букв.: дзеркальна шафа) – висока, міцна людина;
- une balle (букв.: м'яч) – обличчя;
- une baraque (літер. барак) – середній навчальний заклад;
- une bobine (букв.: катушка) – голова;
- une boîte (букв.: коробка) – нічний клуб;
- une bombe atomique (букв.: атомна бомба) – дуже гарна дівчина;
- un bordel (букв.: бордель) – безлад, безлад;
- des boules de loto (букв.: фішки лото) – очі;
- des boules de billard (букв.: більярдні кулі) – очі;
- des bouts de bois (букв.: колоди) – ноги;
- une sagoule (букв.: капюшон) – презерватив;
- une carte bleu (букв.: кредитна картка) – дуже худа дівчина;
- une case (букв.: бункер, камера) – будинок;
- une cellule (букв.: клітина, комірка) – кімната;
- une corrida (букв.: корида; бій биків) – бійка;
- des crayons (букв.: олівці) – ноги;
- un despote (літер: деспот) – директор навчального закладу;
- une enveloppe (букв.: конверт) – презерватив;
- un fax (букв.: факс) – худа, плоскогруда дівчина;
- une galère (букв.: каторга) – 1) важка робота; 2) складне становище, неприємність;
- une neige (букв.: сніг) – кокаїн;
- un ordinateur (букв.: комп'ютер) – розумна людина;
- une pare-chocs (букв.: бампер) – груди;
- une rée (букв.: лялька) – жінка;

- *péter* (букв.: пукати) – лопатися, вибухати з тріском;
- *un piano* (букв.: фортепіано) – зуби;
- *une planque* (букв.: склад) – схованка;
- *une poudre* (букв.: пудра) – героїн, кокаїн;
- *une salade* (букв.: салат) – балаканина, брехня.